

La cronicitat en pacients amb problemes de salut mental

Una nova mirada de l'esquizofrènia

Maica González González.
 Centre de Salut Mental d'A
 Sant Pere Claver – Fundaci

Una malaltia crònica és un problema de salut de llarga durada o que recorre amb freqüència. Quan parlem d'esquizofrènia és molt habitual escoltar que aquest trastorn mental és crònic. En aquest article contrastarem dues mirades que conviuen en psiquiatria sobre la cronicitat. Una i altra concepció condicionen el tractament i abordatge del trastorn mental.

Actualment en psiquiatria conviuen dues mirades sobre la cronicitat que condicionen el tractament i l'abordatge dels trastorns mentals. Una és la línia de pensament que influeixen en la manera de tractar l'esquizofrènia.

D'una banda hi ha una teoria més clàssica, encara vigent, que entén l'esquizofrènia com una malaltia crònica amb símptomes que romanen en el temps, a vegades residuals, i que condicionaran la vida de la persona juntament amb un defecte progressiu de la personalitat. Aquesta mirada ha estat present, i encara ho és, quan un psiquiatra de mirada clàssica fa la valoració clínica de la malaltia.

De l'altra, des d'una mirada més actual, l'evolució de l'esquizofrènia es planteja com el resultat de la interacció de diferents variables que es relacionen entre si. En aquest cas, el factor social ocupa un lloc rellevant en com la malaltia pot afectar la persona i el pacient.

Aquesta mirada és més complexa i es recolza no només en criteris com el diagnòstic i la durada de la malaltia, sinó que també en un nou criteri d'avaluació que s'anomena discapacitat. Aquest concepte fa referència a la limitació que pot presentar el pacient amb la seva malaltia en la vida diària, tant en la funció

*"L'esquizofrènia
 trastorn mental
 cal abordar a
 alguna cosa més
 psicofàrmac:*

intel·lectual com en la conducta adaptativa.

Dins el criteri de discapacitat hi ha tres nivells:

- **Disabilitat primària.** Els dèficits que produeix la malaltia.
- **Disabilitat secundària.** Minusvalidesa o handicaps, que fa referència a l'experiència que té pacient amb la malaltia.
- **Disabilitat terciària.** La resposta que l'entorn social presenta amb la malaltia i la limitació funcional que el pacient presenta per desenvolupar la seva vida diària.

Per il·lustrar d'una forma més clara aquesta nova manera d'entendre l'esquizofrènia l'autor Shepherd va dir "L'esquizofrènia pot ser una discapacitat crònica i reincident, mentre que la seva minusvalidesa dependrà del que passa a l'entorn d'aquella persona amb esquizofrènia la seva família, amics, companys, altres persones significatives i la societat, a la qual pertany".

L'esquizofrènia és un trastorn mental que cal abordar amb alguna cosa més que psicofàrmacs. Des de la línia més actual es treballa en dos nivells. Primer, treballar amb el pacient en la seva vida diària i les minusvalideses secundàries (la seva experiència amb la malaltia i les minusvalideses secundàries). Després, treballar amb les possibilitats de funcionalitat disponible del pacient permet per sostenir la vida diària i l'entorn social (discapacitat terciària).

Com a conclusió cal destacar la importància que té el context social on s'entén la cronicitat tant per part del professional com

els familiars i el pacient per poder ajustar les expectatives a la realitat i la xarxa familiar i social amb el tractament.

La teràpia també contemplaria un treball entre el professional i el pacient per establir uns objectius que permetin a l'usuari incorporar-se a la comunitat amb el seu particular desenvolupament personal, que pot ser diferent al que s'ha establert normatiu, i enriquidor pel que li pot aportar.

Llegeix més articles a **"la càpsula"**

Visita la web de **Sant Pere Claver - Fundació Sanitària**

C. Vila i Vilà, 16 08004 Barcelona | Tel. 93 442 39 03
info@spcsalut.org | www.spcsalut.org
